١٣٩١ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ١٧ ԱԼԱԹԱՐԴԻ — ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1163 ՄԱՐՏ 23 ՀՈՒՄԱՍ ԷՐԹԷՍԻ 1874 — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 4 ԱՊՐԻԼ 1874

ՄԵԾՄՈՒԱՅԸ

Իշ պու Մէհմուայը Հավատիս բաղար վէ Եօրթու կիւնլէրինտէն մատատ հէր կիւն թապ ու նէշր օլունաճագ տըր։
Սէնէլիսի բէշին օլարագ 2 ատէտ լիրայի օսմանի
Ալթը այլըղը՝ . . . . 1 » »
Իւչ այլըղը՝ . . . . . 3 պէյաղ մէճիտիյէ
Պէհէր նուսխէսի 1 ղուրուշա տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իլանաթըն պէհէր սըրատը պիր տէֆալըգ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆատնա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆատնա՝ . . 1 »
Իւչ տէֆատան զիյատէ օլան, վէ ղայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բաղարըգ օլունուր։
Տայրալարատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բասթա մէսարիֆինի, կէօնատէրէն վիրէճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՊԷԼԷՏԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՄԱՐՏ

ՄԻԼԻՅԷ

Փեւրու� 9 Թարիխկյէ Մալթիատան ալտրղըմըզ թահրիրաթ հադրընտա բաթրիղխանէմիզին նազարը տրգդաթընը տավէթ իտէրիզ։

«Պուրանըն էհալիսի էսէֆ վէ էլեմ իչինտէ տիր, վէ հիչ պիր թարաֆտան պիր թէսէլլիսէրի օրմատըղը իչիւն, կիճէ կիւնտիւզ Սթամպօլտան պիր մուրախասաըն կէլմէսինէ մունթազըր տըրլար։ Շու էսնատէ միլլէթ էֆքէարընտա օլան ճէմատաթտա պիր դաչ վէֆկյաթ զուհուր էյլէտիքտէ, սէֆիլ ճէմատաթ էյլէրինի կէոյլէրէ տօղրու աչարագ, ֆիրէատ ու ֆիզան իլէ թօփրաղա գօյտուլար։ Պունլարըն քէտֆիֆէսի հէր բուհանի թէսէլլիտէն մահրում օլարագ վէֆատ իմատիլէր։ Եէնի տօղան չօճուգլար վաֆթիզսիզ գալտրգլարընտան, փէտէրլէրի էլլէրի իլէ վաֆիթիզ իթմէյէ մէճպուր օլտուլար։ Լամթին քիլիսէսինէ կէօթիւրմէք խամէմէտիքլէրի իչիւն, էօլիւմ տէրէճէսինտէ նիչէ նիչէ հատթալար վար քի պու կիւն եարըն էօլէպլիրլէր, պունլար պիր պուչուգ սէնէտէն պէրու առա քիլիսէ խորհուրդլարընա եագլաչմըշ տըրլար, չու իւմիտ իլէ քի պու կիւն եարըն ասըլ չօպանըմըզ Բաթրիղխանէ թարաֆընտան կէլէճէք տիր տէյու։ Պու հալի էկէր պիրիսի կէօղիւ իլէ կէօրմէզսէ, ինանմայա կիւճլիւք չէքէր։

Ղեւոնդ փիսդոփոսուն վէքիլի Ներսէս վարդապետ կէլինճէ, չու զաթ Սթամպօլտան կէլէճէք մուրախասըն կէճիքմէսինտէն ճէսարէթ ալարագ, հէր բաղար կիւնէրի քիլիսէտէ պաղըրըր չաղըրը վէ ճէմատաթա թէհտիտէր օգուր քի, էյ Մալթիա էհալիսի, սիզ օն պէշ սէնէտէն պէրու նանըլ օլաու քի սահիհ չօպանընրզըն սէտասընը իչիթմէյիպ, վէ ֆէրք իտէմէյիպ տէ, շիմտի ֆիւբէլեան էֆէնտինին սէսինի ալըր ալմաղ, հէմէն պիրտէն պիրէ օնա դաբըլընըզ, վէ օնուն արդասընտան կիթմէք իսթէյօրսունուզ, ֆաղաթ շուրասընը սահիհ պիլին քի, անըն թարաֆընտան ասլա սիզէ մուրախասա կէլէճէյի եօգ տուր. էկէր քի օ սահիհ փէտէր օլայը իսկ, շիմտիյէ գատար շիւպհէսիզ սիզի պէշլէ եիւզ իւսթիւնէ պըրադմամալը իսի։ Պէն էյի պիլիրիմ քի սիզ օնա բէք չօղ տէֆա միւրաճաաթ իտիւպ, թահրիրաթլար վէ մահզէրլէր վէ թէլէկրաֆլար կէօնտէրիրսինիզ, նիչին հալա պու կիւնէ տէկին սիզէ պիր սահիպ կէօնտէրմէյօր, նիչին սէսինիզի իչիթմէյօր։ Ճէմաաթ իսէ տիւզկյէ չու չէյլէրի իչիթմէքլէ պէրապէր, էօլիւմլէրինի կէօզլէրինէ ալմըշլար, նէթէքիմ միլլէթ ու տէվլէթ էֆքէարընտան այրըլմադ։ Էհալինին տէօրթտէ իւչ բայը չու էֆքէարտա օլուպ, էկէր քի մուրախասա կէլէճէք օլուր իսէ, իւչ քիշի տախի գալմայաճաղը շիւպհէսիզ տիր։ Սթամպօլտա իշլէրին թէէխիրի իճրաաը, վէ հալա պու կիւնէ գատար մուրախասըն կէլմէմէսի հէր քէսի պիհուզուր իսէյօր։

Շու կիւնլէրտէ մութատարրըճ բաչա ճէմաաթտան իլէրի կէլէն զէվաթ իլէ պիրլիքտէ Ներսէս բահիպի տախի հիւքիւմէթ գօնաղընա ճէլպ վէ տավէթ իտէրէք, սիւվալ պույուրտու քի սիզ Բաթրիք քիմի թաներըսընըզ, Հասունու մու Եօգսամ Ֆիւբէլեան էֆէնտիյի, միւթէպէրան պիզ Ֆիւբէլեան էֆէնտիյի թանըրըզ տէտիքլէրի հալտէ, Ներսէս վարդապետ պէտին թանըմամ տէտի, պունուն իւզէրինէ բաչա հաղրէթլէրի, պէն տէ սէնի թանըյամամ վէ պունատան պէօյլէ Հասունուն իսմի իլէ պուրայա ալյադ պատմայաճադ սըն ճէվապընը վէրէրէք քէնտիսինի հուզուրատան չըգարտը։ Ներսէս վարպապետ տըշարը չըգար իքէն, էֆէնտիմ աէր, Ֆիւբէլեան բաթրիքէ թապի օլարաք պուրատա եալընըզ տէօրթ քիշի վար, պունլար իսթէյօրլար հէր էմլագը քէնտի զապթլարընա կէչիրմէք, մութասարրըֆ բաչատան ճէվապէն ֆարզ իտէլիմ քի չու տէտիյին սահիհ օլսուն, մատէմ քի տէվլէթ օնլարը թանըյօր, պէն տէ եալընըզ օնլարը թանըյաճաղըմ, հայատ կիլթ վէ պիր սահա կէլմէ, տէյէրէք տըշարը չըգարմտը։ Էհալի Ներսէս վարդապետին չու տէօրթ քիշի վար տէտիյինի իչիթտիքտէն, իքինճի կիւնիւ սէքսէն քիշի օլարագ, մէմհուր մահզէրլէրինի քէնտի էլլէրի իլէ մութասարրըֆ բաչայա թագսիմ իթտիլէր։

Ե. Ն.

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՐՈՒՄԻԱ

Թայմըս զաղէթասը չու տթիտէքի մէքթուպու Պերլինտէ պուլունան մուխպիրինտէն ալարագ տերճ իթմիշ տիր։

Պիր վագըթտան պէրու Բուսիա տէվլէթինին պիլ ճիւմլէ էհալիսինտէն ասքէր ալմագ հադգընտա պիր նիզամնամէ նէշր իթտիկի սէօյլէնմէքտէ իսէ տէ, պու նիզամնամէնին միւնտէրիճաաթը նէտէն իպարէթ օլտուզու հէնիւզ մալիւմ օլմատըղընտան, հէր քէս պու ոպատէ ինթիզար իւզրէ իքէն, մուախխարէն վէ հէր քէսին մէմուլինին խիլաֆը զուհուր իթմէսիյլէ, մէգքիւր նիզամնամէյէ տայիր մալիւմաթը ամթիյէյի վէրմէյէ մէճպուր օլտում։

Պու նիզամնամէ ասքէրլիյին թամիմինի հավի օլմայուպ, անճագ սէնէ պէ սէնէ տէվլէթէ նէ գատար ասքէր լազըմ օլտուզունտան, վէ պունուն էհալիտէն դուրայա տախիլ օլանլարա եիւզտէ դաչ նիսպէթինտէ իսապէթ իտէճէյինտէն իսպարէթ տիր։

Շու հալէ նէզարէն, Բուսիա տէվլէթի գուվվէյի ասքէրիյէսինի Լէրոբանըն բօլթիդասը իլէ քէնտի մուվաղէնէյի մալիյէսինէ վէ մէվճուտ զապթանընա կէօրէ, սէնէ պէ սէնէ օլ վէճհ իլէ ասքէր եաղճագ տըր։ Վէ գուվվէյի ասքէրիյէսինին ասհիհէն նէ մէգտարտա օլտուզունու հէնիւզ թահգիգ իտէմէմիշ իսէ տէ, հէր սէնէ գուրա քէչիտէ իտնէրէ ասքէր օլտուզու հալտէ, Բուսիա տէվլէթինին օրտուսու ֆիլ վազը դայէթ ճէսիմ պիր մէդտարա վարը, չիւնքի գըրդ միլիոն էհալիսի օլան Ալմանեա մէմալիքինտէ վէ հէր քէս ասքէր օլմագ չարթըյլա, գուրաեա սէնէտէ եիւզ օթուզ պին ասքէր դայտ վէ թահրիրինէ միւգթէտիր օլունուր իսէ, եէթմիշ միլիոնտան իսպարէթ օլան Բուսիա տէվլէթի տախի նիզամնամէյի մէգքիւր միճիպինճէ սէնէվի իքի եիւզ երմի եէտի պին գուրա նէֆէրատը ալմագ իդթիզա իտէր։ Ամտի մէգքիւր իսէ, Բուսիա միլքինտէ օլան պին զիւքիւրտէն տէօրթ քիշիյէ դուրա քէշիտէսիյլէ սէնէվի թահրիր օլունան ասքէրին իքի միպլի տիմէք տիր։

Շիմտիքի նիզամէ կէօրէ, Բուսիա տէվլէթի օրտուսու իչիւն թահրիր օլունան հէր նէֆէրին խրտմէթի ասքէրիյէսի իպլաղ իտիլտի։ Վէ պու հիսապտա մալիւմ օլաճաղը իւզրէ պունատան պէօյլէ Բուսիա տէվլէթի իչ միեօն տէօրթ եիւզ պէշ պին քիշիտէն իպարէթ պիր դուվվէյի ասքէրիյէյէ մնպիք օլաճագ տըր։ Պունատան, սէնէ պէ սէնէ վէֆատ իտէնլէրէ, չիւրիյէ չըգանլար աշաղը վարըլըր իսէ պիլէ, եինէ թագրիպէն իչ միլիոնա եագըն ասքէր դայրը քի պու գուվվէթի հագիգէթէն գօրգուլուր պիր գուվվէթ տիր։

Շայէտ Բուսիա տէվլէթի, ումուրու մալիյէսինին միւսատէսի օլմատըղընտան վէ եախօտ ասքիրի մէրգումէյի իտարէ իտէճէք գատար զապթան պուլունմամասընտան նաշի, պու նիզամըն հիւքմիւնիւ թէճմամիյլէ իճրայէ մուվաֆֆագ օլմասա պիլէ, եինէ աղտան աղ իքի միլիոնտան իսպարէթ պիր գուվվէյի ասքէրիյէյէ մալիք օլաճագ տըր։

Պուրատա պիր աղ տուրուպ, իչ պու մատատէյի մուհիմմէ իւզէրինէ պիր քէրրէ թէֆէքքիւր վէ միւլահազա իտէլիմ։ . . Բրուսիա տէվլէթի, պունտան եէթմիշ սէնէ եվվէլ, քէնտիսինտէն կէրէք նուֆուսճա վէ կէրէք թէէսիրճէ օն տէրէճէ զիյատէ օլան պիր տէվլէթ թարաֆընտան Բրուսիա միւլքինին հէման նըսֆը զապթ օլունտուզունտան, քէնտիսի պէօյլէ գուվվէթլի պիր տէվլէթտէն գուրթուլմագ, վէ խարիճտէն հիւքմ իթմէսի մէլհուզ պուլունան տիւշմէնի տէֆ իթմէք իչիւն, ասքէր թամամի գայիտէսի սիւլիւքինինէ իճապ կէօսթէրտի։ Ալմանեա իսէ, Ֆրանսա տէվլէթլէրինտէն պիրիյլէ էլպէթտէ պիր կիւն տօգուշմագ դօրդուսույա, պունատան եէտի սէնէ եվվէլ ասքէրլիյին թամամի նիզամընը թէէսիս իտէրէք, օլ ուսուլին մուհասէնաթընը տախի կէօրտիւ, չիւնքի պին սէքիզ եիւզ եէթմիշ սէնէսինտէ Ֆրանսա իլէ զայէթ տէհշէթլու պիր մուհարէպէ էթտի վէ մուզաֆֆէրիյէթի տախի քէնտի գազանը։

Վէլ հասըլ Բրուսիա վէ Ալմանեա էհալիսի, հէր թարաֆտան տիւշմէն իլէ իհաթա օլմուշ օլուպ, վէ էլպէթտէ պիր կիւն պիր թէրաֆտան հիւճմ իտէրլէր գօրգուսունա մէպնի, պիզզարուր մէգքիւր գայիտէյի իթթիխաղ իլէտի, վէ Ալմանլար տախի զարուր մէգքիւր գայիտէյի իթթիխաղ իլէտի, վէ Ալմանլար տախի հասապ էլ իճապ թաամիմի ասքէրլէյէ նիզամընա միւրաճաաթ իթտիլէր։

Պու կիւնքի կիւն Բուսիա տէվլէթի քիմատէ՞ն գօրգար։

Ավսթրիա տէվլէթի, պիր կիւն էլպէթտէ Բուսիա իւզէրինէ հիւճմ իտէր տէնիյիր իսէ, պու էֆքէարը սըհհէթինէ իթիմատ, անճագ եիւզ սէնէ տահա միրուրինէ միւհթաճ տըր։ Ամանեա տէվլէթինին Բուսիա իւզէրինէ հիւճիւմի մէսէլէսինէ կէլինճէ, շայէտ տէվլէթի միւշարիէյհա, պու

Կիւնքի կիւն ասայիշի բոլսեթիգեյէսի-նէ սալիք օլմամըշ օլսա պիլէ, վահշի վէ մէսէնիյէթին հէնուզ նամբնը կիւշ իթմէյէն Ղարպ էհալիսին թահթը իթաաթէ վէ եախօտ մուհարէպէտէ չան ու շէվքէթ գազանմադ էմէլիյէ, Ռուսիա տէվլէթինին իւզէրինէ գըյամը գապուլ օլունուր չէյ տէյիլ տիր։

Տէվլէթի միւշարիլէյհայէ հէմ հուտուտ պուլունանլէրտէն Զին իմբէրաթօրլուղու իլէ, տէվլէթի Օսմանիյէնին տախի Ռուսիյա իւզէրինէ իլանը հարպ իթմէք էֆքէարը, հիչ պիր քիմէսէնէյին խայալ վէ խաթրընա պիլէ կէլմէզ։ Ռուսիյա տէվլէթինին շիմանիքի հալտէ հաղըր վէ նաղըր պիր միլիոն իքի եիւզ սէքսէն սէքիզ պին քիշիէն իպարէթ ասքէրի օլտուղու թադտիրտէ, տէվլէթի միւշարիլէյհանըն պու կիւնքի բոլսեթիդասընըն նէթիճէյի վէկամէթինի էլպէթտէ պիր կիւն էւրոբա տէվլէթլէրի կէօրէճէք, վէ նէ գատար էվվէլ օլուր իսէ, օլ գատար ալէա օլաճադ տըր, չիւնքի Ռուսիա տէվլէթի շիմանիքի հալտէ մէլճուտ օրտուլարընը իտարէ իթմէք իչիւն քեաֆի իւլ մըդտար զապըթանէ մալիք օլմատըղը հալտէ, ասքէրին ատէթի իքի տէրէճէ օլուր իսէ, օ հալտէ էլպէթտէ օրտուլարտա զապըթան պիրէր նօգթա կիպի դալաճաղընտան, պէօյլէ ասքէրին մուհարէպէտէ մուզաֆֆէրիյէթի բէք սուուպէթլիտիր։

Տէվլէթի միւշարիլէյհանըն նիզամը մէզքիւր իդթիղասընճա հէր սէնէ ալաճաղը ասքէր, տէօրթ եիւզ պինէ պալիդ օլաճաղը մատտէսի, մուճիպի տիդդաթ օլմայուպ, անճագ մէվճուտ օլան օրտուլարըն զապըթանընը իքմալ իլէ, պիր մունթազամ սուրէթտէ իթիրաղ իտէր իսէ, իչթէ մէսէլէ օլ վաղըթ քեամիլէն պաշդա բէնկէ կիրիպ, իլէրուտէ պիւթիւն էւրոբայա մուզիրը օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Ռուսիա տէվլէթինին պու կիւնքի բէվիչի Բոլսեթիգասընա նաղարէն, էւրոբա վէ Ասիա դրթալարընտա հիչ պիր տէվլէթտէն խէյֆ իթմէյօր, պու ուսուլէ սիւլիք իլէ դուվվէյի ասքէրէյէսինի ֆէվքէլատէ պիր տէրէճէյէ վարարընմադտան մադսէտի իսէ, անճագ հէմճիվար պուլունան տէվլէթլէրի թէհատա իթմէք տիր։ Լաքին իլէրուտէ պաշընա Սէվասթօրօլ վագասը կիպի, նէթիճէսինտէ քէնտի հալինէ տախի պրադըմայըպ, գօլու զանատը քիւլիյէն դըրըլ Հատրգճա, եագասընը խէլաս իտէմէզ, վէ պունուն զուհուրինէ էւրոբա տէվլէթլէրի սէպէպիէթ վէրմէյիպ, պիլադ պէլայը պաշընա քէնտիսի տավէթ իթմիշ օլաճաղընտան, օլ վագըթ հիչ պիր թարաֆտան մուավէնէթ վէ չէֆգաթ իւմիտինէ տախի հադդ վէ սէլահիյէթի գալմայաճաղը միւսէլլէմ տիր։

Սէն Բէթէրսպուրկտան շու վէճհ իլէ եաղըլը տըր։

Շարդ Քիլիսասը ծէս վէ արարողութիւնլարընը, չէօյլէքի Ռուս լիսանընըն տերունի մէքեաթիպտէ խսթիմալինի, էտիյէյի ըուհանիյէնին Շարդ Քիլիսասը գավանիյն ու նըզամաթը միւճիպլինճէ իճրա վէ իպդասը, վէ Լէհլիլերին (Նէվիճատ ուսուլլէրինին (մէսէլա, ֆիրուզ, լիթանիա, Մէվլուտու հազրէթի իսա եօրթուսու վէ ղայրիհիմ) ֆէսք ու իպթալինի միւթէհալիֆ, 1872 հոկտեմբեր իպթիտասընտա Հէլմ բիսկոպոսլուղու մէճլիսի թարաֆընտան բիսկոպոսլուղու մէզքիւր իտարէսի թահթընտա պուլունան ըէհապ'ին կիրուհինէ պիր չրջաբերական արդ օլունմուշտու։ Իշթէ մէզքիւր չրջաբերականը ֆիլիէն մէվզուլը իճրայէ գօյմադ սէպէպիյէ սէնէյի հազրէնին յունվար այը իչինտէ եիրմի ալթը բարօգիատա վուգուս պուլան ույղունսուզլուգլար մալիմիանմէ տիր։

Մէսաժէ օֆիսիէլ ղազէթասը, փեատրվար 26 թարիխլէ չէդան նուսխէսինտէ պու մատտէյէ տայիր պաղը մալիմաթ վէրմիշ օլտուղունտան, պիղ տախի անըն պաղը ֆէղբաալարընը պէր վէճհի ամթի տերճ իտէրիզ։

Հէլմ փիսգօպոսլուղույա միւթէֆիգ Ռումլար Ակուսթօվօ, Լուպլէն վէ Սիէտս հիւքիմէթլէրի իչինտէ սաքին օլուպ, իքի եիւզ ալթմըշ ալթը բարօգիա թէչքիլ իթմէքտէ տիրլէր։ Իշպու էհալի, Ռուսիայը Սաղիրէտէ միւթթէֆէքին ճէմաաթտան միւթէչէքքիւլ օլուպ, օն ալթընճը տարըն սոնլարընտա Շարդ օրթհօտօքս քիլիսասընտան այրըլմըշ տըր, ֆագաթ 1595 թարիխինտէ եանի Բոմա իլէ իթթիֆագ իթտիքլէրինտէ, սէքիղինճի կղեմէս բաբա թարաֆընտան քէնտիլէրինէ պիր կոնդակ վարիտ իթմիշ տիր քի, մէզքիւր կոնդակըն մէալի միւնտէրիճաթը իլէ, Գաթօլիգ մէզհէպի թալիմաթընա մուղայիր պիր հարաքէթտէ պուլունմայարադ, Ռում միլլէթինտէն օլան ադիզ բէտէրլէրին դավանիյն ու նըզամաթընա թաթպիգդէն քէնտի ատաթը դատիմէ վէ ծէս վէ արարողութիւնլարընը սէրպէսթճէ իճրա իթմէք հադդ ու սէլահիյէթինէ մալիք օլապիլմիշլէր տիր։ Մէզքիւր կոնդակ 1615 տէ պէչինճի Պօղոս բաբա թարաֆընտան, 1744 տէ օն տէօրտիւնճիւ Բէնէդիկտոս թարաֆընտան վէ 1841 տէ տախի օն ալթընճը Գրիգոր բաբա թարաֆընտան թատիք օլմուշ տուր։ (Պունլարտան օն տէօրտիւնճիւ Բէնէդիկտոս վէ օն ալթընճը Գրիգոր բաբալար, ֆէսխ վէ իպթալ օլունմուշ օլան քեաֆիֆէյի ծէս վէ արարողութիւնլարընը իպդա օլունմասընը էմր իլէմիշլէր տիր։) Վէլհասըլ, Յօգուղլուճու Պիոս բաբա տախի, 1856 սէնէսինտէ Ավթրիա փիսգօպոսլարընա խիթապէն իրսալ իթտիյի նասիհաթնամէսէ, օն տէօրտիւնճիւ Բէնէդիկտոսուն «Ալլաթէ սունթ» նամ կոնդակընտա միւնտէրիճ օլան էֆքեար վէ մէալիների թէքերրիւր էյլէմիշ վէ Շարդ քիլիսասը ծէս վէ արարողութիւնլարընը հրֆզ ու վիդայէ օլունմասընը կոնդակը մէզքիւրուն մանայի միւնտէրիճաթընտա պաաթ ու պէյան էյլէմիշ տիր։ Ֆագաթ վագթըն միրուրէյլէ, Շարդ քիլիսասը գավանիյն ու նըզամաթը տախի թէպտիլ օլուպ, լաթին գաթօլիյի քիլիսասընը ուսուլլերի մէզքիւր Շարդ քիլիսասընտա իճրա օլմայա պաշլամըշ տըր։ Վէ Ռուս քիլիսասը ծէս վէ արարողութիւնլարընը պաղըը քեամիլէն ֆէսխ օլմուշ վէ պաղըը տախի օլ տէրէճէ թէպտիլ օլուպ, եէրինէ Լաթին քիլիսասը ծէս վէ արարողութիւնլարը դապուլ օլմուշտը քի, իքի քիլիսանըն ծէս վէ արարուղութիւնլարընը թէֆրիք իթմէք խայլիճէ կիւճ իսի։

Քիլիսալէր, Լաթին քիլիսալարընըն հէյէթինի քէսպ էյլէմիշլէր, ադիզ գաբուլար վէ բէսիմլէր գալտըրըլմըշ, անլէրին եէրինէ Միհրապլար չօղալմըշ, Ռուտարընը թանըմատըգլարը բէսիմլէր տուվարլարա վաղ օլունմուշ, քիլիսալէրտէ էրկիօն ուսուլի ատէթ իտիլմիշ, վէլհասըլ Ռուս բաբասը քէնտի հաքիր քիլիսասընը թէրք պէրլէ, քէնտի սիւրիւսիւնիւ հէր տիւրլիւ մուզիդա վէ թիւրքիւլէր իլէ ադսը սէտա էյլէյէն Լաթին քիլիսասընա սիւլիւք իթտիրիրտի։ Հալ պու քի Լէհիսթանտա սօն տէֆա վուգուս Պուլան իսեան սայէսինտէ, հիւքիւմէթ մուհիմ վէ ազիմ պիր վագասյէ թէճրիւպէքեար օլաս։ Չիւնքի շուքուրթու մէզքիւրէ իլէ Լաթինլիյէ մէյեալ, միլլէթլիքլէրինի թէրք, վէ Ռուսլարընը իսմինի իչինտինճէ ար ու հիճապ իտէն ճէմիյէթի մէզքիւրէ եալընըզ Լէհ լիսանընը իսթիմալ իթտիյինտէն, պունլարընը իւզէրինէ նէզարէթ իտէն բիսգոպոսլուգ արթըգ թէհամմիւլ իտէմէյիպ վէ պու հալէ սօն պիր նէթիճէ վերմէք իւզրէ թէտապիրի լազըմէյէ թէշէպպիւս իթտի քի, պունտան պէօյիւք ույղունսուզլուգլար զուհուրա կէլտի։ Քէօյլիւլէր, լեհլի միւլք սահիպլերինտէն թահրիգ օլունարադ, էսկի ծէս վէ արարողութիւնլարը իպդա։ Իթմէք իսթէյէն բաբասլար ալէյհինտէ չէտիտէն մուխալիֆէթ իթտիլէր։ Բաբաալարը հրֆզ ու վիդայէ իթմէք իչիւն մուավէնէթէ կէլէն ասաքիրի թաչլար վէ սօրալար իլէ տէօյտիլէր վէ դօվալասընընը։ Գուսթանթինոլ նահիյէսինին Բրաթուլէն դարիյէսինտէ, ասաքիր քէնտի մուհաֆազալարը իչիւն աթէչ իթմէյէ վէ տէօրթ նէֆէր քէօյլու էօլտիւրիւպ, օն տէօրթ նէֆէր տախի եարալամայա մէճպուր օլտուլար։ Ֆագաթ համա օլաուն պու կիւնքի տէտի ռէլիգոնը կիւրիւմէյէրէք, պիլմիշ օլ քի պու սէօզիւն իլէ կիւնահ իչլէմէքտէսին։

Մէրդումմ, Տէլիգանլընը պու քէլամլէրինին թէէսիրինէ վագըթ օլամատը։ Վէ էլինի մօրարմըշ պօղազընա տօղրու կէօթիւրէրէք,

— Ֆէնա հալտէ պիր աճը հիսա իտէյօրում... աճապա պօղազըմտա աթէչտէն պիր պիլէզիք մի պաղը տըր վէ աճապ օլ պիլէզիք մի տիր պօղազըմը եադըպ թութուշտուրան, տէտի երինէ էվվէլքի սէպէպ։

— Սէնին պօղազընը եադըպ թութուշտուրան, ճէվապ էթտի տէլիգանը, պիր ադ էվվէլ պօղազընա պաղը օլան իբնն եարէսի տիր։

— Ինչ մի... քիմ տիր պու իբ լաֆզընը թէլաֆֆուզ իտէն, տէտի պու մէճհուլ իւլ ահվալ ատէմ։

— Պէն։

— Էյ նէ՞ տէմէք իսթէրսին։

— Պիրազ էվվէլ ասքըը օլտուղունու տէմէք իսթէրիմ։

Պու լաֆզարընը իւզէրինէ՝ մէրդումմ պաշընը էյիպ վէ պու խուսուսհադդընտա միւլահազա տէրեասընա ղարդ օլտուգտան սօղրա, շու վէճհ իլէ քէլամէ պէտ իյլէտք։

— Էվվէլթ, սահիհ տիր, խաթրը-

ԲԱՐԻՍ

ՊԱԹԱԳՀԱՆԷԼԷՐԻ

(1461 ինճի նուամերօտան պագիյէ։)

Լիկէր նագշ էթտիյիմիզ պու ատէմին սըֆաթը աճայիպ վէ հիյպէթլի օլմամըշ օլսա, շիւպհէսիզ քէնտինին, պիչիմսիզլիքէտէն զայրը պիր նօգտանը օլմայաճագ իսի։ Մէրդումուն պիր աղ էվվէլ դըրմըզ բէնկինտէ իքէն, չիմտէ տախի սարարըզ սօլմուշ օլան սըֆաթը, մահիթապըն օն պէշի կիպի եասը վէ իւզերի պուրուշմուշ վէ գապարթըը, օլուպ, գաֆասը իսէ իքի թարաֆտան իքի տէմէթ աղարմըշ վէ գըմըրճըզ սաչարտան մատտա թէքմիլէն տաղ իսի։ Կէօզլերի զայէթլէ պէօյիւք, չադըր վէ պայդուշ գուշու կէօզլերի կիպի եուվարլագ օլուպ, ուզուն վէ գարմադարըշըզ գաշարը տախի պունարընը իւզերինէ կէօլկէ իթմէքտէ իտիլէր։ Պուրնու ինճէ, վէ ուզուն օլուպ, աղը պիչիմսիզ, տիչլերի սիվրի վէ պիր պիրինտէն այրը, վէ պէյազ, ֆագաթ սարըյա չալմադտա իտիլէր։ Զէնէսի գըսատա վէ հէճման կէօրիւլմէյէճէք տէրէճէտէ պօղազընա տօղրու տէօնմիւշ իտի։ Վէլհասըլ զանն իտէրսին պու ատէմին սըֆաթընտաքի պուրուշուգլարընը հէր պիրի պիրէր էսրարը մէքբուհէ նըշանէլէրի իտիլէր։

Տէլիգանլը պու թէֆթիշի իթտիքտէն սօղրա, պաշլատը անընը կիչտիյի էլպիսէյի սիւզմէյէ։

Լիվիէլա, պիր քէրրէ պու ատէմին էսվապընա պիր ամթը նազար օլունսա, շիւպհէսիզ քէնտիյի ատմասընա սէպէպ զարուրէթ օլմատըղը թէպէյէեին իտէպիլիր իտի։ Զիւնքի կիչտիյի էսվապ հիւսիւնիւ օլտուգտան մատտա, սիւզէնի իլէ իչլէնմիշ օլան կէօմիլէյինին իւզերինտէ տախի էլմաս պիր թօփլու վարընը։ Եէլէյի քիչմիր չալընան օլուպ, օ տախի սիւզէնի իլէ իչլէնմիշ, վէ իւզերինտէ տախի ագալի եիւզ ատէտ ֆրանսըզ ալթունու դըյմէթինտէ ալթուն պիր գօրտոն օլուպ, բարըլ բարըլ բարլար, վէ ալթուն տիյմէլէր կ'յտկյի մի էլպիսէյէ տահա պիր կիւզելիք վերիրլէր իսի։ Վէ եէլէյինին սաղ ճէպինէն գապարթընը տուրմասընտան, տէրունինտէ պէօյիւք պիր ագճէ քէսէսի պուլունտուղունա պիր տէլիլի դավի իսի։ Պունարտան պաշգա եադութ վէ գիմիրրիւտ վէ էլմաս իլէ միւզէյէն ան իքի թանէ եիւզիւք, մերդումուն բարմադլարընտա կիւնէշին բարբլտայան ղիաղարը կիպի ըշըլտար իսի։ Այաղընտաքի բուղէն պօթինէր եէնի վէ գոնճլարը դըրմըզը սախթիանտան օլուպ, եօքչէլէրինի սրդմադտա իտիլէր։ Վէլհասըլ շարկասը տախի իբէք վէ եիւքսէք վէ էնլի օլուպ, չիմէնլինին իւզերինտէ աթըմըշտը։ Պու ատամ հադդընտա պու դատարճդմալիւմաթը քեաֆի ատտ իտէրէք, նագլէյէթիմիզ տէվամ իտէրիմ։

Տէլիգանը քէնտի թէֆթիշ վէ թէճէսսուսլէրիյլէ մէշղուլ օլտուղու սրրատա, քէնտի քէնտիյի պօղմադ թասավվուրունտա օլմուշ օլան ատէմ ատախի աերէճէ պէ տերէճէ գուվվէթ քէսպ իտէր, վէ մուդատտէմ կէօզլերի չըկըն կիպի տէօնմէքտէ իքէն, չիմտի եաղընը մէրդումմ տէլիգանը-յա նազար իտէր իսի։ Իմտի տէլիգանը պու վազթի ֆըրսաթ ատտ իտէրէք, էվվէլքի սիւալինի թէքերրիւրլէ տէտի։

— Միւսիւ, չիմտի նանըլըընըզ։

Պու սիւալէ ճէվապէն իբտէն աշաղը ալընան ատէմ պօղուգ պիր սէսլէ տէտի։ — Ամապա չէյթանընն գուճաղընտամը մը,

---

տէտի ռէլիգոնը կիւրիւմէյէրէք։ պիլմիշ օլ քի պու սէօզիւն իլէ կիւնահ իչլէմէքտէսին։

Մէրդումմ, Տէլիգանլընը պու քէլամլէրինին թէէսիրինէ վագըթ օլամատը։ Վէ էլինի մօրարմըշ պօղազընա տօղրու կէօթիւրէրէք,

— Ֆէնա հալտէ պիր աճը հիսա իտէյօրում... աճապա պօղազըմտա աթէչտէն պիր պիլէզիք մի պաղը տըր վէ աճապ օլ պիլէզիք մի տիր պօղազըմը եադըպ թութուշտուրան, տէտի երինէ էվվէլքի սէպէպ։

— Սէնին պօղազընը եադըպ թութուշտուրան, ճէվապ էթտի տէլիգանը, պիր ադ էվվէլ պօղազընա պաղը օլան իբնն եարէսի տիր։

— Ինչ մի... քիմ տիր պու իբ լաֆզընը թէլաֆֆուզ իտէն, տէտի պու մէճհուլ իւլ ահվալ ատէմ։

— Պէն։

— Էյ նէ՞ տէմէք իսթէրսին։

— Պիրազ էվվէլ ասքըը օլտուղունու տէմէք իսթէրիմ։

Պու լաֆզարընը իւզէրինէ՝ մէրդումմ պաշընը էյիպ վէ պու խուսուսհադդընտա միւլահազա տէրեասընա ղարդ օլտուգտան սօղրա, շու վէճհ իլէ քէլամէ պէտ իյլէտք։

— Էվվէլթ, սահիհ տիր, խաթրը-

կիւն սուլհ ու սալահ իպդա իսկիպ, շիմսի տախի թէթմիշ ու խթինթադ մատտէսի մէյտանա չըդմիշ սրը։ Վէ վուդու պուլան ույզունսուզլուդ-լարա պաշլըճա սէպէպ, Լէհլի դա-թօլիք բուհպանլարըյլա սահիպի միլքէր թուլթուլմադտա սրը։ Պու-նուն իլէ պէրապէր միւթթէֆիք քի-լիսայէ Բաբա հաղրէթլէրինին հիւ-քիւմէթի թահթընտան չըդարմայա տայիր, հիւքիւմէթին հիչ պիր էֆ-քեարը եօդ տուր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Վիէննա 2 ապրիլ։

Պօրտամըզ հալի սաքին իւզրէ օլուպ, պաղը ախշ ու իթա վուդու պուլմուշ տուր։

Վիէննա 3 ապրիլ

Պիւյիւք ճիւմաա օլտուղունտան, Պօր-տամըզ դաբալը գալմըշ սրը։

Բարիս 2 ապրիլ։

Իւնիօն զասէթասը, մարէշալ Մագ-Մահոնուն էմրի իլէ թաթիլ օլունմուշ տուր։

Լօնտրա 31 մարտ։

Ինկիլթէրրա պանդասընա 20,000 ին-կիլիզ մրաաը կիրտի։

Եարընքի ճումաա վէ էօնիւմիւզտէքի բազար էրթէսի կիւնէրի Պօրտա աչըլմա-յաճագ սրը։

Ամինա 2 ապրիլ։

Զաթէն գապուլ օլունմուշ օլան վա-բիտաթ պիւտճէսի թագրիպէն 40 միլիօն սրահմա պալիզ օլմագտա սրը։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

— Շահամէթլու Իրան շահը Նուս-րէտտին հազրէթլէրինին տէվրի սէ-նէյի վէլատէթլէրինի թէպրիք զըմ-նընտա, զաթը հազրէթը Շահանէ թարաֆընտան Շահը միշարիլէյհ հազրէթլէրինէ պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ պույրուլմուշ տուր։

— Պէյգօղ սերայը հիւմայունու, բրէնս Միլան հազրէթլէրինէ մահալը իդամէթկեահ թայեին օլունմուշ սրը։ Պաշ թէշրիֆաթճը ութուֆէթլու Ալի Ռիզա պէյ, զաթը հազրէթի Շահանէ եավէրլէրինտէն պիրինին ռիֆադա-թըյլա Բէրթէվ Բիալէ վարօրունա բաղ իպէն, Բրէնսի միշարիլէյհ հազ-րէթլէրինի դապուլ իչիւն Վարնայա ազիմէթ իսէհէքլէր սիր։

— Սէյլինսիյինէ նազարէն, սուրբ Փրկիչ Քիլիսասը անախթարլարընընն, անթիհասունիսթլէրէ թէսլիմի իչիւն, ճանիպի Պապը Ալիտէն բէրչէմպէ կիւնիւ հասունիսթլէրէ 48 սաաթ մէօհլէթ վերիլմիշ սիր։ Եագընտա հալլ ու թէսվիյէ օլմասը միւմքին կէօրիւնէն, իշպու մէսէլէ հադդընտա միւշավէրէ իթմէք իւզրէ, պու սապահ, Հասունիսթլէրին միւթէպէ-բանը Ս. Երրորդութիւն քիլիսասընտա իճթիմա իթմիշլէր սիր։

Լէվանթ Հէրալթ.

— Եալընըզ պիր տէմիր իլէ էհ-վէն Շըմէնտրֆէրլեր ուսուլի, կերէք Էլրոբատա վէ կերէք Ամերիգատա գապուլ օլունմադտա սրը։

Ամերիգալըլարըն ֆիտէյլի իճատ-լարը գապուլ իթմէտէ նէ տերէճէ միւս-թահա օլտուգլարը մալիւմ սիւր։

Իշթէ Ամերիգա զաղէթալարընտան պիրի պու տէֆա Ամէրանթա շէհրինտէ եալընըզ պիր տէմիրլի շը-մէնտրֆէր իւզէրինտէ հարաքէթ իթմէք իւզրէ եաբըլմըշ օլան պիր լո-գոմոթիֆին թէճրիւպէսի իճրա օլուն-մուշ օլտուղունու եաղմըշ սրը։ Մէղ-քիւր լոգոմոթիֆ ֆիէվդէլատէ խաֆիֆ օլուպ, աղըրլըղը տէօթ պին գիլօկ-րամտան իպարէթ սիր։

Պու լոգոմոթիֆին թահթընտա պուլունան պիր չօդ տէմիրին տա-պանընտա իմալաթը թիւրապէյէ պու-լունմայըպ, եալընըզ օտունալը վաղ օլունմուշ տուր։ Պու թարզ շըմէնտ-ֆերլեր սայրը շըմէնտրֆէրլեր, մէ-սարիֆինին օնտա պիրի իլէ եաբըլըբ իմիշ։

— Վիւրթէմպէրկ զաղէթալարընտա օդունտուղունա Նազարէն, Ըն-թուլթկար եաղընընտա պուլունան միւթէվէֆա Վիւրթէնպէրկ դրալը վէ գըրալիչասընին գապրիսթանընընտ տէ-վիր գարուլարընը, խրրսզլար պա-ռութ իլէ հավայա ամրպ, մէղքիւր գապրիսթանընն տերժունինտէ պուլու-նան 500 պին ֆրանղլըգ ալթուն իլէ զեյդըյմէթ միւճէֆէրաթը ալարագ ֆիրսաթ իթմիշլէր սիր։

— Ցինդի կիւն սաաթ 7 տէ ընդ-հանուր ժողով թէճէմմիւ խախպ, ա-տենապետ էֆէնտի հաղրը պուլուն-մատըղընտան, Գանդրմալըճան Յով-հաննէս էֆէնտի, մուվազգաթ սու-բէթտէ ատենապետ թայեին օլուն-մուշ վէ էվվել սահմանադրութիւն վերադընմաթիւնու իճրա օլունսուն, եօդսա բանթրիք մի ինթիխապ խոիլ-սին տէյլ միւզաքէրէ օլունուպ, նի-հայէթ պիր չէյլ դարար վերիլմէք-սիզին սաաթ օն պուչուգ բատտէլ-բինտէ մէճլիս տաղըլմըշ սրը։

Տեղապահ Գեր Սրբազան հաղ-րէթլէրի, դիւանա խթիապէն պիր մէքթուպ եաղրպ, մէղքիւր մէք-թուպտա քէնտի իսիմներինտէ բաթ-բիքլիք գուրսը վերիլմէմէսինի իս-թար վէ չայէտ վերիլսէյի հալտէ, բաթբիքլիի գապուլ իսէմէյէճէյինի դաթկէն պէյան էյլէմիշ սիր։

Մանղումէ.

— Ամերիգատա պիր շըմէնտրֆէր գաթարը կիճէ վաղթ եօլտա կի-տերքէն վակենարտան պիրիսիսին տերուենինտէ թավանտան ասրը օլան լամպա հէր նասրլ իսէ տիշերէք վէ ֆարդընա վարըլմայարագ եօլճուլա-ըրն բուպալարը աթէշ ալմը, վէ գա-բուլարը աչըպ տրշարը սթըլամըշլար իսէ տէ, պունլարտան սէքիզ նէֆէ-բի եանըպ թէլէֆ օլմուշլար սրը։

— Կէչէն չարշամպա կիւնիւ զա-թը հաղրէթի վէքեալէթբէնահի, Պա-պը սերասքէրլիյէ ազիմէթ իսէրէք, տէվլէթլու Ազատիլ Բէրիմբաշա հաղ-րէթլէրի իլէ մէսայիլի մուհիմմէ հագ-ղընտա պիր դաչ սաաթ միւլագաթ իմիշլէր սիր։

Օգդա իլէ պարկիր սաթըլմագ մատտաը

Եախօտ Եահուտի տիւպարասը.

։։ Կէչէն կիւն Կիւմլէնճէ դարիէսի խրիսթիանլարընտան պիրի, Սէլանի-յէ կէլիր քի, էսասէն կէլիշի, ոյ-տուրասպիրսէ, պիր պարկիր ալմագ իչիւն իմիշ։

Զօրպաճը չարշու պոյունտա կէ-ղեր վէ պարկիր արայըպ տուրուր ի-քէն, Ուն դարանընտա Եահուտինին պիրինտէ ճէսէսի քիւչիւրէք, ֆա-ղաթ չօրպաճընըն իչինէ եարայա-ճագ դուվվէթտէ, վէ թախմինէն պէշ ալթը եիւզ ղրուշ գըյմէթինտէ պիր պարկիր կէօրմէսիյլէ, ղաթէն տախի արատըը պէօյլէ պիր պարկիր օլմասը-յլա, սաթլըդ օլուպ օլմասը-ղընը պազիրկեանտէն սիւալ իսէր։

Եահուտի իսէ պարկիրսիզ իսէմէզ պիր պազիրկեան օլուպ, պագըսա, պարկիրինի սաթմամագ վէ էլինտէն չըդարմամագ իգթիզա իսէր իսէ տէ, չօրպաճըտա կէօրտիւլիւ կէրմիյէթլի հավայիշտէն չօդճա թիճարէթ չըգա-բաճաղընը, վէ հէր նասրլ օլսա, պէօյ-լէ քէօյլիւ պիր Պուլղարա իսթէտիյի կիպի պիր տիւպարա եաբաճաղընը պիլտիյինտէն, պարզ վերիշի Եահուտի բաղարլըղընտան թուլթուրուպ, պար-կիրէ պին պէշ եիւզ ղրուշ պահա իս-թէր։ Պարկիրին տէյէրի, պալէատէ կէօսթէրիլէն ֆիյաթ բատտէսինտէ օլ-մամասընա կէօրէ պու գատար ֆահիշ պահա իսթէնիլմէսի, Եահուտի բա-ղարլըղընճա (հիչ օլ՝ աղսա եարըսը վերիլմէք) դայիտէյի քիւլիյէսինտէն նաշի օլարագ, չօրպաճը տա պէօյլէ բաղարլըղ լարտա պիտտէֆաթ ալտան-մըշ օլտուղունտան, պազիրկեանրն իս-թէտիյի պու պահայա կէօրէ, քէնտի-սի տէ տէօրթ եիւզ ղրուշ վերիր։

Նիհայէթ, պէշ եիւզէ գատար չը-գար իսէ տէ, պազիրկեան իսթէտիկի պահատէն բէք իսթիղնալը պիր սու-բէթլէ, պին ղրուշա գատար էնէպլի-լիպ, պիր ախըրէ պէօյլէիքլէ բաղար-լըղ ույամայարագ, սըրայա կէլմիշ ի-քէն, պազիրկեան օղդա իլէ սաթա-թարըմ տէմէսինէ, վէ չօրպաճը տա պարկիրի պիր եիւզ օդդա գատար թախմին իթմէսիյլէ, պու բաղարլըգ-տա նիհայէթ օդդասը պիր պէշլիյէ գարարլաշըրլըր։

Հէման օրաճըգտա պու բաբազ-լըգտան ըուճու օլունմայաճաղընա տայիր թարաֆէյն մուդավէլէսի շու-հուտ իլէ թէվսիգ իտիլտիքտէն սոնշ-ըա, պարկիրի տէվիրիպ, գանթարա-

---

մա կէլիյօր քի քէնտիմի ասմայը նի-յէթ իթմիշ իտիմ, վէ նիյէթի ետ տախի գավի օլտուղումտան, քէնտի-մի ատտրմ։

— Տերխաթը իթտիքլէրինին քեռֆ-ֆէսի տէ սահիհ սիր, վէ պէն պու հագիգէթի սիզէ պիլտիրմէյի քէնտի-մէ պիր իֆթիխար ատտ իտէրիմ, վէ իլավէթէն շուրասընը տախի տերիմ քի նիյէթինիզ եօմէք օլտուղու հալ-տէ, պու նիյէթինիզի պաշա չըդարա-ճաղընընը էկեր . . .

— Ֆագաթ պէն քէնտիմի պու տերէճէ լայըգը սուրէթտէ ասմըշ օլ-տուղում հալտէ, չիմսի էօլմիշ օլ-մալըյտրմ, տէյու տէվամ էթտի քէնտիյի ասմըշ օլան ատէմ։ Զունքի վուդու պուլան վագտալարէ ինանա-մադ իտի, վէ լագըրտալարընը տահա թէքմիլ իթմէմիշ իքէն։ տէլիդանը քէլամա աղաղ պիրլէ չեօյլէ սեօյլէտի։

— Ինսանըն դարարլարը հագը տախի օլսա, էքսէր տէֆա հադսըզ մադամընտա իթիպար օլունուր, սի-զին չու հարաքէթինիզ մանթըգ գա-յիտէսինճէ պիր դապահաթ իսէ տէ, հալպու քի պէն սէնին հալինի կէօրէ-րէք, պու խուսուստա սանա հադդ վերիրիմ, վէ չունու տէրիմ քի, սիզ քէնտինիզի ասմայա դարար վերտի-յինիզտէ, շիպահէսիզ պիր էֆքեարը-նըզ օլմուշ տուր, վէ լաքին չիմսի ի-սէ պու էֆքեարընընզը ֆիիլէն ինճրա-յէ գոյամայըպ, էլան հայաթտա պու-լունմադտասընընզ . . .

— Էյի ամմա, նասրլ օլուպտա էօլմէսիմ։

— Զիունքի տարը պագա հյէյ-ճէյլինիզ վագթի սիզի գուրթարար-լար, էկեր պօղաղընընզա պաղը օլան իր, պիր իքի սանիյէ սոնրա քէսիլ-միշ օլայը, իշթէ սիզտէ օլ վագթի էօլմիշ օլուրտունուզ։

Պու լագըրտալար սայէսինտէ, իր-տէն աշաղը ալընան ատէմ հէր չէյի կէօղու էօնիւնէ կէթիրիպ.

— Իրի քէսիլէր մի՞, պաղըրտը։

— Էվվէթ քէսիլէր, ճէվապ վեր-տի տէլիդանը։

— Ֆագաթ քի՞մ քէստի։

— Պէն քէսիմ միւսիւ, տէտի տէլիդանը հիւրմէթէն պաշընը սալ-լայարագ։

Շիւպհէսիզ տէլիդանը քէնտինին պու լաֆզլարընա ճէվապ օլմադ իւզ-րէ թէշէքքիւր նըշանէլէրինի պէքլէ-մէքտէ իսի, հալ պու քի մուղայիրի օլարագ գուրթարտըզը ատէմ պա-լէատէ մուհարրեր քէլամլարը տէլի-դանընընն աղզընտան իշիտիր իշիթ-մէղ, զաթէն մօրարմրշ օլան սրֆա-թը պիրտէն պիրե գըրմըզըլանտը, կէօզլէրի տիշարը ֆըրլամագ տերէ-ճէսինէ կէլիպ, պիր եաղանի ճանա-վարընն կէօզլէրի կիպի հիպպէթլի կէօ-րիւնմէյէ պաշլատը։ Իմսի խրրս ու հիտտէթ վէ թէհվիսամիզ պիր լիսան իլէ,

— Ցիմէք սէն իսէն, պաղըրտը, պու իրի քէսէն, վէ չիմսի տախի պիկա ֆիթուր վէ պիրա խէյֆ պէնտէն պիր միւքեաֆաթ, պիր թէշէքքիւր պէքլէմէքտէսին, էօյլէ մի՞։

— Պէն սիզտէն պիր շէյ մանթլուպ իթմէյէճէք օլտուղուն հալտէ, հայդըրը էվվելքի խըրս վէ, հիտտէթլէ նէ՞ իչին պու հարաքէթտէ պուլունտուղ, վէ քի՞մ իսի սէնի թահրիգ ի-տէն։

— Ինսանիյէթ տէտի տէլիդանը։

— Պու տէտիյինին նէ՞ մանեասը վար սրը, վէ նէ՞ տախի պիր մուհա-սէնաթը։

— Իհթիմալ սրը սիզին իչիւն էօյ-լէ օլսուն, ֆագաթ պէնճէ էօյլէ տէ-յիլ սիր, պէն պիր ատէմին տարը պագա իլլէմէք քէրթէսինտէ օլտու-ղունու կէօրտիւյիւմտէ, ինսանիյէթ իգթիզասընճա հէր հալտէ անէ մու-ավէնէթ իթմէյի քէնտիմէ պիր վաճի-պէյի զիմմէթ ատտ իտէրիմ։

— Պու տէտիյինին հայվանլըգ սրը, վէ սէնին իսէ, ինսանիյէթի իգթիզա-սընտան տէյէրէք պէնիմ իշլերիմէ միւտախէլէ իթմէյէ հիչ պիր վագթի հագգըն եօղուտու։

— Ճանըմ բէք էյի, իշթէ պու հարաքէթի տիւշիւնմէյէրէք իճրա իթտիյիմի իգրար իտէյօրում։

— Էյ, ահմագ, տիւշիւնմէլի տէ-յի՞լ մի իտի . . . հիչ միւլահազա իթ-մէ՞տինմի քի, պիր ատէմին սեպտեմ-բեր այընտա վէ ալէսսապահ Պուլօն-եը օրմանընընն պիր աղաճընտան քէն-տիյի ասմասընընն էլպէթտէ մուհիմ պիր սեպէպլերի օլսպիկիր տէյու։

— Էվվերիր արթըք միւսիւ, պա-ղըրտը տէլիդանը խըրսլանարագ, շուրասընը պիլմիշ օլուն քի, պէն ահ-մագլըղը դապուլ փտէմէմ։

— Իսթէր գապուլ էթ, իսթէր իթմէ, պէնիմ իչիւն հէբսի պիր տիր։

— Վէ իլավէթէն սիզէ շունու իս-թար իտէրիմ քի, էկեր հագդընըզ-տա վուդու պուլան հարէքէթիմտէն խոշնուա տէկիլ իսէնիզ, թէքրար քէն-տինիզի ատապիրսինիզ։

— Ցօղրուսու շու տէտիյին թէտ-

վուրաուղլարընտա, Եւ ուղղան օդդա կէլմէսլէյէ, չօրպաճը հաշլանտըղընտան, այաղլարը սույա էնէր իսէ տէ, բաղարըղ շուհուտ մուվաճէհէսինտէ օլմուշ պիթմիշ օլտուղունտան. Նայար բաբրա՝ը սայտը՝ղը կիպի, պաղիրկեան օրայա չօրպա՝ճրտա աճը աճրյը տէֆ իսէր տէյու, ուղրուճա մէյլանէնին պիրինէ կիրտիքլերի իշիտլտի։

(Ռումէլի.)

— Էրմէնի Դամբոլիդ Բամբրիդխանէսինէ վարիտ օլան պիր դրմա թէլէկրաֆնամէտէն, Տիյարպէքիրտէ մուքիմ Սիւրեանի Դամբոլիդ Բամբրիքի ռիթպէթլու փիլիպոս Հարֆուս էֆէնտինին վէֆատ էյլէմիշ օլտուղու աղնաշրմիշ տիր։

Մուսայիլէյհ քէնտի դավմընը սէվեր պիր զաթ օլտուղունտան, Բօմասա իքէն, բէվէրսուրուս նամ վարագայը գապուլ իթմէմէք իշիւն, խութիֆասընը տախի վերմէյէ գատար, Բրբրբականտայա մէրտանէ ըղհարը մուգավէմէթ էյլէմիշ, վէ սոն նէֆէսինէ տէկին միլլէթ ու քիլիսէսինին հուդուգունու մուհաֆազա վէ միդայէ էթմիշ տիր։

— Սիւվէյէշ գանալը՝ իշիւն կէչէնտէ Պապը Ալիսէ թէշքիլ իթմիշ օլան մի խթէլիթ գօմիսիօնուն թանզիմ իթայի միրուրիյէ թարիֆասընը, Գանալ գուհանեասը միւէսսիսի Մ. Ցէլէսէբս պապը շարթլարըա գապուլ իթմիշ, վէ մէգքիւր թարիֆանընն մէրի իւլ իճրա օլմասը իշիւն տախի պիր մէօհլէթ թայեին խոթմիշ իտի։

Պու քէրրէ, ալընան մալիւմաթը մէֆսուդէյէ նէզարէն, միւէսսիսի մումայիլէյհ տահա մէօհլէթ թալեպ իթմիշ օլտուղունտան՝, ճանիպի հիւքիւմէթի սէնիյէտէն վերիլէն իլք մէօհլէթէ իւշ մահ միւտտէթ տահա զամմ վէ իլավէ օլունաճաղը աղնաշրմիշ, վէ էքսէր տիւէլի էճնէպիէնին տախի պու պապտէ մուվաֆաղաթ կէօսթէրէճէյի մէմուլ պուլունմուշ տուր։

— Վիլայէթլերտէ պուլունան զապթիյէ զապրթան վէ նէֆէրաթընը ահվալինի, վէ պունլարա վերիլէն մաաշար իլէ թայինաթը, վէ օլ պապտէ թունթուլան տէֆթէրլերին դայտ վէ մուամէլաթընը թէտգիգ իթմէք ղրմընտա, զապթիյէ նէզարէթի ճէլիլէսի ճանիպլինտէն մախսուս մէմուրլար թայեին վէ իղղամ ղրլընաճաղը ճիհէթլէ, քէյֆիյէթ ճանիպի Պապը Ալիսէն վիլայէթ վալիլերինէ պա էմրնամէյի սամի պիլտիրիլմիշ, վէ մէմուրինի միւմայիլէյհիւմիւն զապթիյէ նէզարէթի մէճլիս խարէսի ազասընտան պուլունաճաղը մուգարրեր պուլունմուշ տուր։

Մէմուրինի միւմայիլէյհիւմ, մէրքէզի մէմուրիյէթլերինէ վիսուլլերինտէ, օրատա ասաքիրի նիզամիյէյի շահանէ զապրթանընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, թէտգիգաթը լաղմէյէ պէտ ու մուպաշրէթ օլունտրադ, վէ նէթիճէյի հալի միւպէյեին բաբօրթօլար թանզիմ օլունարադ, Պապը զապթիյէյէ արդ վէ թադտիմ խիլէճէք տիր։

Գօմիսիօնու մէգքիւր, իշլու մէմուրիյէթի իքմալ իթտիքտէն սոնրա, օրալարտա պուլունան մահպուսիյինին տախի ահվալինի թահգրգ վէ թէտգիգ խտէրէք, մուգատտէմ Պապը զապթիյէտէ թէշքիլ օլունմուշ օլան խթախթիթգ գօմիսիօնունա տախի մալիւմաթ իթա խտէճէք տիր։

— Կէչէն սալը կիճէսի աճայիպ վէ թօհաֆ պիր հըրսըզլըգ վուգու պուլմուշ տուր. Չէյլէ քի, Ցերիքէօյիւնտէ վադը Յօսէդա Աբօսթօլի նամ Ռում քիլիսանընն գամբանասը ալչագ պիր մահալտէ օլտուղունտան, պաղը խըրսըզլար թարաֆընտան սըրգաթ իսթիմիշ տիր։

— Քէղա եէվմի մէգքիւրտէ կիւնտիւղ վաղթը Պէյօղլունտա Եշմա տաղընտա սաքինէ թէֆիկի Անէթանընն խանէսինէ խըրսըզ կիրերէք, Եւ ուղ լիրայըզ գատար էշեա սըրգաթ իթմիշլեր տիր։

— Սէլանիքտէ սաքին Պուլղարլար իլէ Ռումլարընն պէյնինի թէգրիֆ, Եանի պունլարընն բամբրիդխանէ, վէ Եալսօտ Էրզարդխանէյէ թապի օլուպ օվմատըղլարընը քէնտուլէրինտէն սիռալ իտէրէք, թայեին վէ թէմիզ իշիւն թահրիրի նուֆուսլարը զրմընտա, հիւքիւմէթի սէնիյէ թարաֆընտան թէշքիլ պույրուլմուշ օլան գօմիսիօնու մանսուսէ, բամբրիդ վէ Էքզարդա թարաֆլարընտան թայեին իտիլմէսի լազմ կէլէն իքիշեր նէֆեր աղանընն թայեինի իլէ իրսալ օլունմասը խուսուսու, պու քէրրէ ճանիպի նէզարէթի ճէլիլէյի խարիճլեյէտէն պա թէզքերէյի սամիյէ Ռում բաթրիյի իլէ Պուլկար Էկզարգօսու ռիւթպէթլու էֆենտիլերէ պիլտիրիլմիշ տիր։

— Վիւքէյայի ֆիսամ վէ սիֆէրայը էսպէթիւթամ հազարաթը, պաղը մէմուրինի քիրամ վէ սայիր միւթէպերանէ՝, Իրան սէֆիրի Մուխսին խան հազրէթլերի թարաֆընտան մուգատտէմճէ վերիլէ ճէյի մուգարրեր օլան պալօնուն եէրինէ, ալաֆրանկա ապրիլին օն տէօրտիւնտէ միւքէմմէլ պիր զյոֆէթ վերիլէճէյի մէսմուսը։

— Յէվլէթի Օսմանիյէ իլէ, Իրան տէվլէթի պէյնինտէ ադտ օլունաճաղ թիճարէթ մուահէտէսինին պաղը ահքեամը, թարաֆէյն հազգընտա խաՀրրը օլարադ շիմտիտէն գարարգիր օլտուղու իշտիրմիշ տիր։

— Մէվլէքէթէյն ումուրու խարիճիյէսի միւտիրինին, եազընտա Յէրիսատէթ կէլէճէյի բիվայէթ օլունույօր։

— Իլմի թըպպըն Յէվլէթի Ալիյէտէ լիսանը թիւրքի իւզրէ թէտրիսինէ պէտ օլունտուղու Սլմանեանընը վուդուաթը թըպպիյէ նամ մէճմուասընտա քէմալը թադտիր իլէ իլան օլունմուշ տուր։

— Պու քէրրէ նէշր օլունան տուխան նիզամնամէյի ճէտիտի հիւքմիւնճէ, ումումէն մէմուրիքի Շահանէտէ հասրլ օլան տուխան, Ասիթանէ բէժիսինին պաշդա եօլտա թահրը ինհիսարէ ալընարադ, միւղթէղիյաթը մասլահաթէ պաշլանմասը իշիւն, հէր ճանիպէ էվամիրի լազմէ իրսալ պույրուլմուշ խսէ տէ, մէսէլէյի զայիլէտէն տօլայը մուսապ օլան Կիրիտ էհալիսինէ մանսուսէն պիր լութֆ օլմադ իւզրէ, կէչէն սէքսէն տէօրթ թարիխինտէն պէրու Կիրիտտէ հասրլ օլան ուսուլին շիմտի իպդասընա միւսաատէյի ալմյէ պույրուլմուշ տուր

— Սոֆիա վէ էթրաֆ Պուլկար Մէթրօբօլիթլերինին պէրաթր ալիլերի պու քէրրէ ճանիպի Պապը Ալիսէն վերիլմիշ օլտուղունտան, միւմայիլէյհիւմանընն եազընտա մահալը մէմուրիյէթլերինէ աղիմէթ խէճէքլերի Լեվանթ թայմըղ զաղէթասընտա բիվայէթ դրլընմըշ տըր։

— Կէչէնէրտէ Գումդաբուտա քեային Էրմէնի քիլիսասընտան պաղը զիղըյմէթ էշեա սըրգաթ օլունմուշ տուր։ Պու քէրրէ զապթիյէ նէզարէթինին սայ ու իդտամաթը իլէ խըրսըզ տէրտէսթ օլունարադ, իճրա օլունան իսթիհնթադտա չարընան էշեանընն էքսէրիսինի սաբիդի մէզքիւր թարաֆընտան իդրար վէ խսհար խիլմայի էշիտիլմիշ տիր։

— Կէչէն չարշամպա կիճէսի Հարէմ խսկէլէսի աչըղլարընտա, Լէնկէրէնտաղ պուլունան պիր Ինկիլիզ թիւճճար վարօրունա կիրմէք իւզրէ ռանտալ իլէ էթրաֆընտա տօլաշմադտա պուլունան սաալդալը Եանգօ իլէ պիր ըէֆիդի, գօլ աղասը ֆիթուվեթլու Սալիհ գաբասան թարաֆընտան կէօրիւլերէք, ալաղ ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ պուլունմասը մէմուլ օլան սայիր ըէֆիդլերինին տախի մէյտանէ չըղարրըլմասը իշիւն մէրգումանընն թահթը իսթինթադէ ալընմըշ օլտուղլարը Շարդ զաղէթասընտա մէրվի տիր։

— Մէրսինտէ զախիրէ ֆիյաթընընն եիւքսէլմիշ խոուկի, վէ Ասիթանէ քիլէսինին սէքիզինտէն իպարէթ պիր քիլէ պուզտայընը եիւղ զուրուշտան զիյատէ պիր ֆիյաթլէ սաթըլմագտա օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա 3 ապրիլ.

Լոհամը ումումի աչըլտը		40 7/16
„ „	դաբանտը	40 11/16
63 խութիգրաղը		58 5/8
69 „	դուբոն քէսիք	48 1/2
71 „		58 1/2
72 „		65 3/4

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻՈԶԱՍԸ

Լսհ. ում. 22 մարտ դաբանտը		45-36
„ „ 23 սապահ աչըլտը		45-22
Էն եիւքսէք		
Էն աչաղը		
„ „ սաաթ 6 1/2		
Խութիդրաղ 1863		301
„ 1865		302
„ 1869	դուբ. քէսիք	266
„ 1872		65
Բրէսի ժէնէրալ	լիրա	7-22
Սօսիէթէ ժէնէրալ ադսիօն	„	5-32
Սօսիէթէ Օթօման	„	3-30
Սթամպօլ պանդասը ադսիօն	„	40-20
Պանդ տը Գոմերսիալ		
„ Պալթահի		
„ Վերիսի		
„ Սօսիէթէ Օսթրօ-Թիւրք		
Շէմնտրֆեր հիս. էսկի գ. քէսիք		99
„ Եէնի		70
Թրամվայ հիս. դուբոն քէսիք		6-2 1/2
Բրէսի Հէլէնիկ	սգօնթօ	
Լօրիում մատէնի ադսիօնլարը		
Դուբոն սգօնթօսու	բարա	
Ագճէ ֆայիզի	% „	15-18
Բէրօր		11
Հէվալէսիզ		

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻՅԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը 111 3/4 իւչ այ վատէլի ֆրանք

„ „

ԱԳՃԷԼԷՐՈՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Ինկիլիզ լիրասը	111- 5
Ֆրանսըզ 20 ֆրանքլըզ	88
Բօլ	90-
Գրբմից ալմանու	51-20
Պէյազ մէտիտիյէ ֆարդը	2-22
Մէթալիք ֆարդը	
Պաղբր	123-
Պէյլիկ	5
Գարպոն դայիմէսի դաբիք	

ԹԱՏՐՈՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

1874 Մարտ 23 ՇԱԲԱԹ գիշեր ժամ 2½

Ըստ խնդրանաց ազգայնոց

ԲԱՐԻԶՈՒ ԱՂՔԱՏՆԵՐԸ

Թատերգութիւն եօթն արարուած

ԳԻՆԵՐԸ

Օսմանե անոսկին 120 ղ. հաշուով
Օթեակ 40 ղ. Ա. նստաբան 12 ղ.
Բ. նստարան 6 ղ. Մուտք 6 ղ.

Նասայի ու խսթարաթը քիւլիյէ իլէ մէմլու վէ Բարիս ֆուգպասը իսմիլէ մէշհուր օլան իշպու կիւզել վէ էմսալի նամէսպուդ օյուն, կէրէք Եվրոբա թէաթրօլարընտա վէ կէրէք Ասիթանէտէ հիւսնիւ գապուլիյէթ պուլմուշ օլուպ, պու տէֆա տախի էհալինին արզուսու միւճիպլինճէ, մէգքիւր օյունուն պու կիւն ճումասա իրթէսի կիճէսի Պէյօղլունտա վաղը Շարդ թէաթրօսունտա իճրա խիլմէսի մինասիպ ատտ օլունմուշ տուր։

Խմտի կէրէք օյունուն զայէթ իւլ զայէ կիւզել վէ կէրէք թէաթրօսունուն տուխուլիյէսի էհվէն օլտուղունտան, ճէմիյլի միլլէթբէրվէրան վէ թէաթրօբէրվէրանընն տախի պիսուհուլէ թէչրիճէ բաղալէթ իտէրէք, իճրայի լուպիյաթ իսէնիլէր հազընտա լազմ օլան զայրէթի պիտիրիլ պույուրաճաղլարը մէմուլիդ ավիտէն տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Ալա Միլան եազը իլէ վէ հէր պիր վէճհիլէ թէմիզճէ սիւտիլէ եօղրուլմուշ վէ իւստիւ տէ պատէմի Բասկալեալը " Զէպրէք " եալընընը Պէյօղլունտա Շարդ թէատրօսու դարշուսընտա 233 նումէրօ իլէ մուրագդամ տիւքքեանտա սաթըլաճաղ տըր Բաավալեանընն գըրդընա գատար. Միւշթերիլերիմիզ պուլընան Զաթլէր չիմտիյէ տէկին խօշնուտ պուլընտըղլարընտան եէնէ պու ատֆա պիզլէրէ տավլէթ էյլէմէյէ ճէսարէթ իտէրէղ։

ՄՈՂՈՍ
Ֆէյ. պիր Մէճիտ. օկկասը

Կէրէք ըէսալէ, կէրէք քիթապ, կէրէք իլանաթ վէ թէզքիրէլեր, վէ մուհասէպէ էվրագլարը վէ ճէնազէ պիլէթլերի, Պէյօղլունտա Ղալաթասարայը գարշրսընտա 192 նումէրօ իլէ մուրագդամ Պօղոս Քիրիշճեանընն թապխանէսինտէ, թէմիզ վէ էհվէն սահա իլէ պասըլը, կէրէք Էրմէնիճէ հրուֆաթ վէ կէրէք Օսմանլըճա վէ Ֆրանսըզճա վէ հէր նէ լիսանտան օլսուր իսէ օլսուն թապ օլունուր։

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՑՈՎԱԿԻՄ ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊՕՂՈՍԻ ՔԻՐԻՇՃԵԱՆ
Բերա մեծ փողոց թիւ 192